

[Søren P. Larsen.]

hvorledes det gaar til med Statistikken; saa er det let at se, at det Antal Personer, som forsørges eller beskæftiges ved Nødhjælpsarbejder og ved Beskæftigelsesforanstaltninger for langvarigt arbejdsløse, maa lægges til Tallet paa ledige i Dag, om man vil drage en Sammenligning med tidligere Aar eller tidligere Regeringer. Men der er sket mere endda, idet man ved Ændringen af 1936—37 i Loven om Folkeforsikring bestemte, at Personer af de 5 Aargange fra 60 til 65 Aar, som i Tilfælde af Ledighed kommer i en Trangssituation, ikke kan faa Beskæftigelse ved Nødhjælpsarbejder eller ved Beskæftigelsesforanstaltninger, men henvises til Forsørgelse gennem Aldersrente. Dette har haft til Følge, at Stigningen i Tallet paa de alderdomsunderstøttede har været ret betydelig; man regner vel med, at alt i alt er der paa denne Maade en 8 000—9 000, der holdes uden for Statistikken i Dag, og dette Tal burde tillægges Tallet paa ledige, om man vil have en nøjagtig Sammenligning med de foregaaende Aar.

Resultatet er saaledes, at vi i 1938 har omtrent 3 Gange saa mange ledige, som der var i 1929. Det er naturligvis et Resultat, som forslaar noget, og det er ogsaa et ret alvorligt Resultat. I det Nummer af „Social-Demokraten“, som ogsaa jeg fik den 11. Januar, og hvori Socialdemokratiets Program stod optrykt, saa man paa Forsiden et Billede af den afgaaede Partiformand, der lykønsker den nye til at overtage Arven efter sig, og nedenunder stod der: 10 Aars Gerning, og som ny Overskrift: Arbejdsløsheden bekæmpet. Jeg vil ikke bestride, at Ministeriet har kæmpet mod Arbejdsløsheden gennem disse 10 Aar, men jeg vil paastaa, at Resultatet for 1938 var en Arbejdsløshed, der rundt regnet var 3 Gange saa stor som den, der forefandtes i 1929. Naar jeg ser den afgaaede Partiformand overlevere Arven til den nye, saa er der to Hære, han overleverer til ham; den ene Hær er de Hundredtusinder, som staar i socialdemokratiske Vælgerforeninger, og den anden er det betydelige Tal af arbejdsløse, der nu snart nærmer sig Tallet paa den første Hær. Det er jo en meget alvorlig Omstændighed, at Arbejdsløsheden i 1938—39 praktisk talt er 3 Gange saa stor, som den var i 1929, efter at man gennem Regeringens saakaldte Planøkonomi har stilet efter at opnaa bedre Resultater end dem, der blev naaet. Der var jo nogle Aar, hvor man med ikke ringe Talent gjorde gældende, at det var Flertallet i Landstinget,

som hindrede Regeringen i at gennemføre netop de Foranstaltninger, som skulde til for at raade Bod paa de Vanskeligheder, som forelaa. Jeg kan huske en tidligere Socialminister, som aldrig blev træt af at forkynde, at hvis blot hans Foranstaltninger i Retning af Forbud mod Overarbejde, Tilskud til Merbeskæftigelse og forskellige andre Ting kunde blive vedtaget, vilde Arbejdsløsheden forsvinde. Men siden dengang er der jo sket det, at der fra 1936 er blevet fri Bane ogsaa i Landstinget for alle de Foranstaltninger, som det planøkonomiske System under Regeringens Vejledning krævede, og Regeringen har haft Mulighed for at gennemføre nøjagtig det, som den mente var nødvendigt i enhver Situation. Dertil kommer yderligere, at ingen Regering har haft en Magt over dansk Erhvervsliv som den, den nuværende Regering har. Gennem Valutalove og Valutadministration raader man over Erhvervslivet i et meget betydeligt Omfang. Ministeriet har Magten og derfor ogsaa Ansvaret, thi i jo højere Grad Regeringen tiltager sig Magten over Erhvervslivet, i desto højere Grad faar den Ansvaret for de Resultater, som kommer ud deraf. Derfor er Ansvaret for den Ledighed, som forefindes i Dag, meget trykkende for Regeringen; og denne Ledighed er meget uheldig for de mange, mange Medborgere, som stødes ud i den og derfor har ondt ved at klare sig. For man kan sige sig selv, at den Tilværelse, som bygges paa den Hjælp, der ydes gennem de offentlige Kasser eller de Kasser, som faar Tilskud fra det offentlige, ikke kan sammenlignes med, hvordan det vilde være, hvis disse Mennesker havde fuld Beskæftigelse inden for Erhvervslivet og kunde hente deres sædvanlige Løn dér.

Ser man paa den Statistik, der foreligger i Statistiske Efterretninger for 6. Januar i Aar, faar man et godt Overblik over Arbejdsløshedens Karakter. Statistikken for 1937 og 1938 viser tydeligt, at Arbejdsløsheden i Vintermaanederne 1938: i Januar, Februar, Marts og April, har været større end i de tilsvarende Vintermaaneder 1937. Og ser vi paa Sommermaanederne: Maj, Juni, Juli, August og September, har Arbejdsløsheden været større i Sommermaanederne 1938 end i de tilsvarende Maaneder i 1937. Det viser, at Arbejdsløsheden gaar dybere ned og er af et større Omfang end før; Sæsonledigheden maa man finde sig i, man er klar over, at den forefindes, men naar Tusinder og Titusinder gaar ledige i den bedste Arbejdstid, er det noget andet. Det er derfor intet godt Varsel, at Arbejdslø-